

Undervisnings- og uddannelsesevaluering ved Institut for Kommunikation og Kultur

Studienævnet ved Institut for Kommunikation og Kultur har besluttet følgende evalueringspolitik for alle BA-, KA- og EVU-uddannelser ved instituttet. Politikken følger fakultetets kravspecifikationer og beskriver de initiativer, der skal tages i forbindelse med evalueringen af enkelte undervisningsforløb og hele uddannelser. Der opridses tillige mulige ikke-obligatoriske tiltag. Der er således grundlæggende tale om 'minimumsbestemmelser', idet det i regi af hvert enkelt uddannelsesnævn er muligt at indføre evalueringspraksisser, der supplerer de procedurer, der i beskrevet i nærværende politik.

Den fælles evalueringspolitik blev implementeret i efterårssemestret 2012, og den er blevet evalueret og justeret af studienævnet i efteråret 2013. Senest er den igen blevet justeret efter drøftelser i studienævn og med prodekan for uddannelse ved indgangen til forårssemestret 2016.

Det er studielederens ansvar, at alle undervisere er bekendt med de aftegnede evalueringsprocedurer og den enkeltes undervisers ansvar i forbindelse hermed. Det er ligeledes studielederens ansvar løbende at orientere institutlederen om evalueringens resultater og at inddrage institutlederen i opfølgning, der kræver den øverste personaleleders medvirken.

BAGGRUND OG FORMÅL

Institut for Kommunikation og Kultur har ansvar for en bred vifte af forskellige uddannelser med hvert deres indhold, faglighed, og historik. Denne faglige diversitet fordrer udviklingen af en evalueringspolitik, der på én gang respekterer forskellene og åbner mulighed for erfaringsudveksling, komparationer på tværs af fag og gensidig inspiration.

Den fælles politik er anlagt på den præmis, at undervisningsevaluering og -udvikling bedst foregår i de respektive fagmiljøer. I det lys vil det ikke være hensigtsmæssigt at indføre fuldstændig identiske evalueringspraksisser på alle instituttets uddannelser. Omvendt vil et fravær af fælles rammer og standarder heller ikke være produktivt, idet det vil blokere for gensidig inspiration og muligheden for at drage nytte af andres positive erfaringer.

Evalueringspolitikens formål er således at beskrive en procedure, der både sikrer mulighed for at udvikle lokale evalueringspraksisser og giver mulighed for at samle erfaringer på tværs af fagmiljøer. Samtidig er det hensigten at designe en evalueringsmodel, hvor ansvaret for de enkelte dele af evalueringsprocedurerne er klart placeret og befinder sig på det rette niveau i uddannelsesorganiseringen. Konkret indebærer dette, at nogle dele bør gennemføres og efterbehandles i uddannelsesnævnene, mens andre dele mest fordelagtigt hører til i studienævnet.

Ansvar for de uddannelsesnævnrelaterede fagnære dele af evalueringen ligger hos formændene for de respektive uddannelsesnævn, mens det påhviler studienævnformanden at tilse, at de studienævnrelaterede dele af evalueringen (såsom komparationer mellem uddannelser, initiativer mhp. gensidig inspiration og erfaringsudveksling) gennemføres.

Evalueringsprocedurerne skal på denne baggrund medvirke til:

1. at kvalitetssikre og udvikle enkelte undervisnings- og vejledningsforløb med henblik på at fremme de studerendes læringsudbytte og at sikre forskningsbaseringen af de enkelte undervisningsforløb
2. at kvalitetssikre og udvikle *hele* uddannelser med henblik på at fremme de studerendes læringsudbytte og at sikre *uddannelsernes* forskningsbasering
3. at sikre muligheden for at kunne evaluere særlige uddannelsesmæssige initiativer og aktiviteter (eksempelvis rus-introduktion på kandidatniveau og rammesatte studieaktiviteter) mhp. at kunne videreudvikle eller afslutte dem
4. at sikre offentligheden adgang til information om resultaterne af evalueringerne

Ud over de formelle, lovgivningsmæssige hensyn kan evalueringspolitikken siges at have en række afledte formål, som også skal tilgodeses i den konkrete evalueringspraksis – herunder ikke mindst intentionen om, at selve evalueringen skal bidrage til at øge de studerendes bevidsthed om og evaluering af egen læring set i forhold til kursets læringsmål. Det er derfor vigtigt, at den konkrete udmøntning af instituttets evalueringspolitik gennemføres således, at den bidrager til at fremelske en reflekteret læring og en fortløbende refleksion over, hvilke former for viden, færdigheder og kompetencer, der fremmes gennem de forskelligartede læringsaktiviteter.

INTERESSENER

Instituttets evalueringspolitik er udformet således, at den imødekommer behovene hos de meget forskellige interessenter, som har aktier i evalueringerne af vores kurser og uddannelser. Der tænkes i særdeleshed på følgende interessenter:

1. Studerende og kommende studerende, hvis interesse er, at undervisning og uddannelse tilrettelægges med størst muligt læringsudbytte
2. Undervisere, hvis intentioner er at udvikle undervisningen og uddannelser hensigtsmæssigt både kollektivt og individuelt
3. Ledelsen, der har til opgave at vurdere kvalitet og ressourcebehov i relation til overordnede strategiske og faglige mål samt at sikre forskningsbaseringen af uddannelserne
4. Politikere og offentlighed, som skal kunne vurdere, om ressourcer og kvalitet hænger sammen

PROCEDURER

Undervisningsevalueringen på Institut for Kommunikation og Kultur er opdelt i tre forskellige afsnit (undervisningsforløb, særlige indsatsområder og hele uddannelser) med hver deres procedurer.

Evalueringsprocedure 1, evaluering af enkelte undervisningsforløb

Formålet med evalueringen er som nævnt at kvalitetssikre og -udvikle undervisningen samt ikke mindst at bidrage til en refleksiv læring hos de studerende. Begrebet kvalitetssikring lægger op til en *summativ* evaluering og rapportering, der redegør for, i hvilket omfang de ønskede resultater er opnået. Målsætningen om kvalitetssikring kalder derfor på en overskuelig rapporteringsform. Begrebet kvalitetsudvikling inviterer til en *formativ* evalueringspraksis, der har fokus på udvikling og beslutninger i et fremadrettet perspektiv. Kvalitetsudvikling fordrer derfor, at der sættes fokus på undervisningsprocessen og på konkrete justeringer i et fremadrettet perspektiv (enten undervejs i selve forløbet eller næste gang, kurset skal udbydes), ligesom den som nævnt bør have et tydeligt læringsorienteret perspektiv.

Evalueringsprocedurerne rettet mod de enkelte kurser er udarbejdet med henblik på at tilgodese begge aspekter. Det daglige ansvar for at kvalitetssikre og udvikle enkelte undervisningsforløb er placeret hos afdelingslederne, der har til opgave at tilse, at følgende evalueringsprocedure følges:

- A. forventningsafstemning ved første undervisningsgang på alle forløb
- B. mundtlig og/eller skriftlig midtvejsevaluering på alle forløb
- C. skriftlig slutevaluering for alle eller udvalgte forløb, der som minimum rummer en besvarelse af de institutionsfaste spørgsmål. Denne del kan suppleres med en udvidet skriftlig og/eller mundtlig evaluering, der følges op med en afrapportering på alle eller udvalgte forløb efter uddannelsesnævnets eget valg

Ad A. Forventningsafstemning. Alle undervisningsforløb indledes med en forventningsafstemning, hvor underviseren fremlægger, hvad de studerende kan forvente af det konkrete forløb, og hvilke forventninger der er til de studerendes deltagelse i undervisningen. Formålet hermed er dels at klarlægge, dels at diskutere præmisserne for forløbet og at lægge grundlaget for efterfølgende evalueringsaktiviteter. Følgende punkter bør derfor klarlægges:

- kursusbeskrivelsen
- faglige mål og kompetencemål
- litteraturgrundlaget/pensum
- eksamensform og krav
- undervisningsformer og læringsaktiviteter

- forventninger til studenterforberedelse og deltagelse
- studerendes forventninger til undervisningen og undervisningsformerne
- øvrige kursusrelevante forventninger.

Ad B. mundtlig og/eller skriftlig midtvejsevaluering. I den mundtlige eller skriftlige midtvejsevaluering sættes der fokus på at undersøge, om der er forhold i det konkrete forløb, som med fordel kan justeres eller ændres – i forhold til såvel underviserens/undervisernes som de studerendes bidrag til læringsprocessen. Spørgsmålene bør tage udgangspunkt i de temaer, der blev gennemgået ved den indledende forventningsafstemning. Følgende emner bør derfor berøres:

- I hvilket omfang har læringsaktiviteterne styrket de faglige mål og kompetencemålene?
- Er undervisnings- og læringsaktiviteterne hensigtsmæssige i forhold til at udvikle de kompetencer, som vil blive udprøvet ved eksamen?
- Hvorledes lever de studerendes engagement og deltagelse op til de forventninger, der blev udstukket ved forløbets indledning?
- Opleves læsepensum og det faglige niveau som passende?

Midtvejsevalueringen er først og fremmest en kursusintern proces, som ikke nødvendigvis skal opsummeres skriftligt eller diskuteres i uddannelsesnævnet. Hver enkelt uddannelsesnævn bestemmer en lokal praksis vedr. rapportering og diskussion af midtvejsevalueringerne. Kravene om gennemførelse af midtvejsevaluering gælder kun forløb udbudt over 6 uger. Sommerskoleudbud og andre korte og intensive forløb skal således ikke foretage midtvejsevaluering.

Ad C. afsluttende evaluering. Det er op til det enkelte uddannelsesnævn at afgøre, hvorvidt man ønsker at foretage slutevaluering af alle udbudte forløb, eller om man for at undgå evalueringstræthed hos de studerende foretrækker at udvælge et antal forløb. Vælger man at evaluere udvalgte forløb, skal følgende hensyn tages:

1. Der skal udarbejdes en cyklus-ordning, der sikrer at alle obligatoriske forløb evalueres mindst hvert 3. år.
2. Der skal foretages evalueringer af mindst ét kursus pr. semester pr. uddannelse (BA, KA, EVU)
3. Der skal ligeledes foretages slutevaluering af alle sommerskoleudbud, samt af alle udbud der udbydes på tværs af to eller flere uddannelser, herunder HUM-fag og profilfag.
4. Af hensyn til adjunkters, ph.d.-studerendes, eksterne lektorers og undervisningsassistenteres mulighed for at udvikle og dokumentere deres undervisningspraksis skal forløb, hvor de indgår i en stor del af undervisningen, altid evalueres.
5. Nyudviklede obligatoriske forløb skal altid evalueres.

Uddannelsesnævnene afgør selv, hvilke(n) metode(r) der anvendes. Dog skal det fælles elektroniske spørgeskema indgå i alle evalueringer, der gennemføres, og som minimum skal de tre fælles AU-spørgsmål stilles. Evalueringen skal munde ud i et skriftligt notat underskrevet af underviseren/underviserne og mindst én studerende. Notatet sendes til den pågældende afdelingsleder.

Evalueringen skal som minimum forholde sig til følgende spørgsmål:

1. Har kurset levet op til kursusbeskrivelsen og til de faglige mål?
2. Har kurset haft det fornødne faglige niveau?
3. Har litteraturgrundlaget/læsepensum været passende?
4. Hvilke læringsaktiviteter, vurderer de studerende som udbytterige/mindre udbytterige for deres læring?
5. Har der været sammenhæng mellem undervisningsform, læringsaktiviteter og eksamen?
6. Hvilke erfaringer kan underviseren/underviserne tage med sig i den videre udvikling af læringsaktiviteterne i det evaluerede forløb?
7. Har de studerendes forberedelse og deltagelse været passende?
8. Er der blevet fulgt op på de aftaler, der blev indgået i forbindelse med midtvejsevalueringen?

På baggrund af de indsamlede notater udarbejder afdelingslederen i samarbejde med uddannelsesnævnet en samlet evalueringsrapport for hver uddannelse (dvs. BA-, KA- og masteruddannelser samt selvstændige tilvalg).

Rapporterne sendes til Studienævnet i god tid inden studienævnsmødet i hhv. januar og juni. Rapporterne skal anonymiseres og udarbejdes således, at de egner sig til offentliggørelse på instituttets hjemmeside. De skal som minimum indeholde:

1. En redegørelse for, hvilke(n) evalueringsmetode(r) der er blevet anvendt.
2. En oversigt over, hvilke kurser der er evalueret, fordelt på uddannelser og på BA- og KA-niveau.
3. Beskrivelser af vellykkede forhold, der kan være inspiration for andre.
4. anbefalinger til indsatsområder og særlige tiltag, som evalueringerne har givet anledning til, inklusiv en redegørelse for, hvordan man påtænker at rette op på generelle kritisable forhold.

Studieleder har ansvar for at udarbejde et samlet notat på basis af de rapporter, som afdelingsleder udarbejder. Studielederens notat offentliggøres på hjemmesiden i henholdsvis maj og september.

Evalueringsprocedure 2: Evaluering af særlige indsatsområder

Studienævnet kan med jævne mellemrum vedtage at foretage en koordineret evalueringsinitiativ af særlige indsatsområder – fx indsatsområder, der er iværksat i to eller flere uddannelsesfagudvalg, eller indsatser, som er affødt af den

erfaringsudveksling og gensidige inspiration, der er foregået i SN. Eksempler på særlige indsatsområder er indførelse af nye undervisningsmetoder, herunder e-læringsinitiativer, rammesatte studieaktiviteter, værkstedsundervisning, RUS-introduktioner på både BA- og KA-niveau, mv.

Da fremgangsmåde afhænger af form og indhold på de gennemførte indsatsområder, skal der i forbindelse med de konkrete evalueringer tages stilling til, hvilken procedure der bedst kan anvendes. Ansvar for procedure ligger derfor hos studienævnets formanden, der skal fastlægge denne i samarbejde med studienævn og de involverede uddannelsesnævn. En procedurebeskrivelse skal indgå i de rapporter, der skal udarbejdes som opfølgning på de særlige evalueringsskemaer.

Evalueringsskema 3: Evaluering af hele uddannelser

Mens den almindelige evaluering af enkelte undervisningsforløb kan bidrage til at kvalitetssikre og udvikle hvert enkelt forløb, er der ingen garanti for, at denne evalueringsskema i sig selv kan bidrage til at indsamle viden om den horisontale sammenhæng mellem discipliner udbudt i samme semester, den vertikale sammenhæng på tværs af semestre mellem enkelte undervisningsforløb og sammenhæng i hele uddannelser.

For at sikre evalueringen af de nævnte sammenhænge er det besluttet at indføre et årshjul for kvalitetssikring og -udvikling af uddannelser på Arts. Ifølge dette årshjul følges der årligt op på kvaliteten af alle uddannelser. Udgangspunktet er etableringen af en datapakke, der indgår i fagmiljøernes drøftelser om uddannelseskvalitet ved en *årlig status*. Med henblik på at sikre et studenterperspektiv på de større helheder skal uddannelsesnævnet inddrages i drøftelserne. Der udarbejdes kortfattede handlingsplaner som opfølgning på alle statusmøder.

På baggrund af statusmøderne udtages et antal uddannelser til *dialogmøder* med fakultetets prodekan for uddannelse, hvor der vil blive sat fokus på varierende emner alt efter, hvad datarapporterne og statusamtalerne har givet anledning til, fx frafald og gennemførelse, indløsning af læringsmål på modulniveau, opfyldelse af kompetenceprofil, progressionsudfordringer samt strukturelle forhold i uddannelserne, undervisningsmetoder og sammenhæng med studievejledning. I det omfang det skønnes fordelagtigt, kan erfaringerne fra uddannelsesnævnets og studienævnets behandling af undervisningsevalueringerne indgå i drøftelserne. Dialogmøderne kan give anledning til at justere de respektive handlingsplaner.

Derudover er der indført en femårig *uddannelsesevaluering*, der rummer samtlige uddannelser på Arts og sikrer, at alle uddannelser i løbet af en femårsperiode bliver gået efter i sømmene. Resultatet af de gennemførte uddannelsesevalueringer drøftes i studienævnet med henblik på at igangsætte eventuelle tværgående tiltag og i de respektive uddannelsesnævn med henblik på at følge op på de uddannelsesspecifikke problemstillinger, der kræver handling. Også

uddannelsesevalueringerne kan resultere i en justering af de respektive handlingsplaner.

Vedtaget d. 01.03.2016

Jody Pennington

Studienævnetsformand, Studienævn for Institut for Kommunikation og Kultur

Ken Henriksen

Studieleder, Institut for Kommunikation og Kultur

Niels Lehmann

Prodekan for Uddannelse, Arts, Aarhus Universitet